FÖLDRAJZ TANTÁRGYVERSENY
MEGYEI SZAKASZ

2017 március 4

ELMÉLETI ÍRÁSBELI TÉTEL

X OSZTÁLY

- **Minden tétel kötelező. 10 pont hivatlból.**
- **Munkaidő 3 óra.**

I. Tétel (28 pont)

Elemezd figyelmesen az alábbi térképet. Írd le a vizsgalapra a helyes válaszokat a kérdésekre:

1. Nevezd meg a **11-es** országból a legnagyobb várostömörüléssel kapcsolatosan:
a. a várostömörülés típusát és nevét.
b. két jellegzetes városát;
c. a magas népességtömörülés két okát.
2. a **11-es** és **14-es** országok fővárosának a nevét és típusát;
3. az **1-es** terület közigazgatási (jogi) státusát (helyzetét);
4. a **9** és **14** országok közti határ típusát, és az elem nevét;
5. a **10-es** országban egy jellegzetes konfliktus típusát, és ennek egy társadalmi vagy gazdasági következményét;
6. a **2**, **3**, **11**, **15** országok mindenikének hivatalos nyelvét, valamint a nyelvi sokszínüség egy okát ezekben az országokban;
7. Dél Amerika államainak két domináns vallás típusát.;
8. a **12** és **13** területek nevét, és közigazgatási (jogi) státusát (helyzetét);

28 pont

II. Tétel (12 pont)

Olvasd el az alábbi kijelentést:

„Antarktisz, a fehér kontinens, egy különleges helyzetű terület, az emberiség közös tulajdona”.

Írd le a vizsgalapra:

1. A dokumentum nevét ami Antarktisz helyzetét szabályozza;
2. Két előírását a fent említett dokumentumnak;
3. Négy országot amelynek területe van Antarktiszon 1934 óta;
4. Két országot amelyek utólag területet követeltek a területi közelségre hivatkozva;
5. Egy országot amely területet igényel, utólag bekapcsolódva a vitába;
6. A területi vita két okát ezen kontinensen.

12 pont

III. Tétel(21 pont)

A. Elemezd az alábbi kartográfiai ábrákat és képeket.

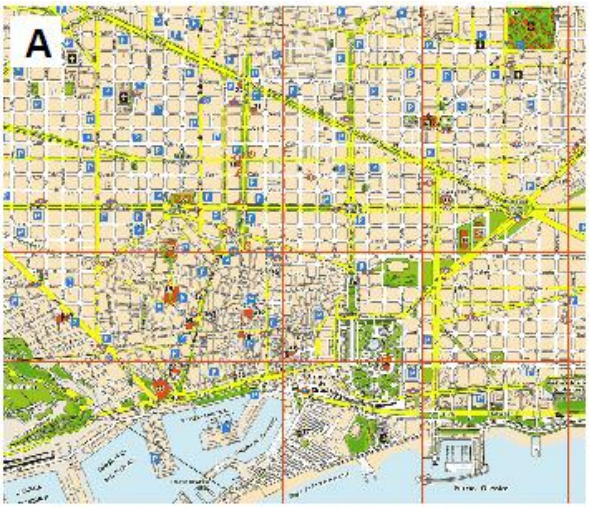

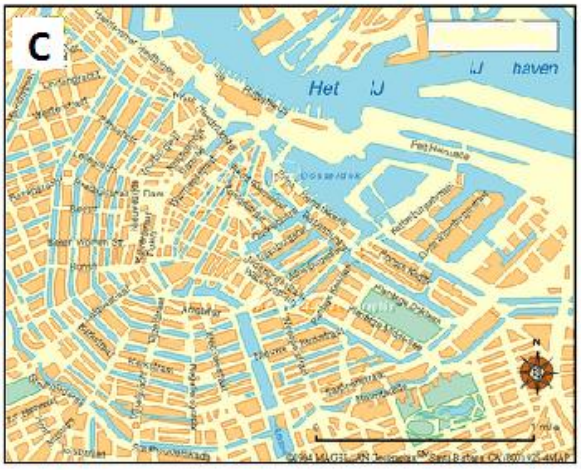

Írd a vizsgalapra az alábbi kérdések válaszait:

1. Nevezd meg:

a. az **A, B,C, D** betűkkel jelölt városok alaprajzának szerkezeti típusát;

b. két-két jellemzőjét a **B** és **D** betűkkel jelölt városok alaprajzának ;

2. Társítsd az **1,2,3,4** számokkal jelölt képeket az **A,B,C,D** betűkkel jelölt városok alaprajzaival.

3. Hasonlítsd össze az **A és D** betűkkel jelölt városok alaprajzának jellemzőit, leírva egy hasonlóságot és egy különbséget.

4. Magyarázd egy természeti tényező hatását az úthálozat szerkezetének kialakításában a **C** betűvel jelölt város alaprajzában.

15 pont

B. Az alábbi diagrammok a népesség foglalkozási (szakmai) megoszlását mutatják 2013-ban, három különböző gazdasági fejlettségű országban.

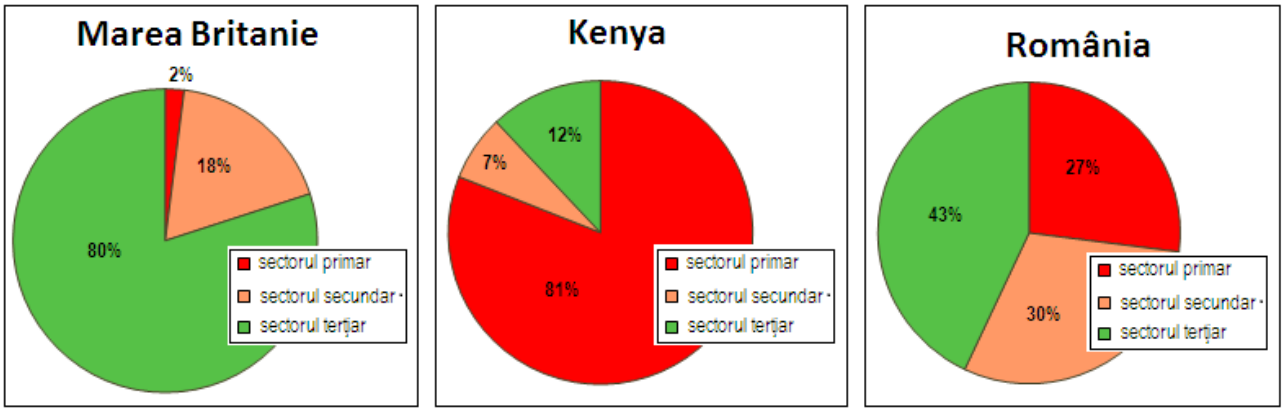

Sector primar-primér ágazat, sector secundar-szekunder ágazat, sector tertiar-tercier ágazat

1. Határozd meg a jellegzetes tevékenységeit mindegyik gazdasági ágazatnak..

2. Figyelembe véve az államok gazdasági fejlettségi szintjét, hasonlítsd össze mindegyik tevékenységi ágazatot a foglakoztatott népesség részaránya szempontjából.

6 pont

IV. Tétel (8 pont)

Az alábbi A és B grafikonok a népesség kor és nemek szerinti szerkezetét mutatják 2016-ban, Csádban és Norvégiában.

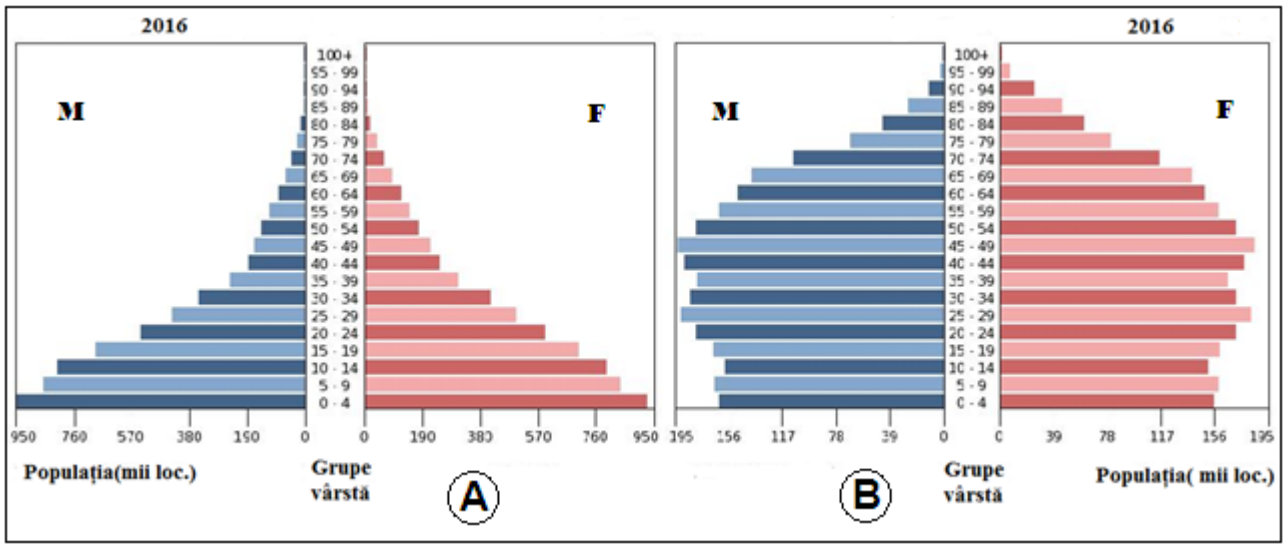

Írd a vizsgalapra az alábbi kérdések válaszait:

1. Társítsd a fent említett országokat az **A** és **B** betűkkel jelölt grafikonokkal.
2. Írj két-két demográfiai jellemzőt mindkét grafikonhoz.
3. Nevezd meg a demográgiai átmenet szakaszát amelyben az államok vannak.

8 pont

V. Tétel(21 pont)

Elemezd az alábbi térképet, és írd a vizsgalapra a válaszokat:

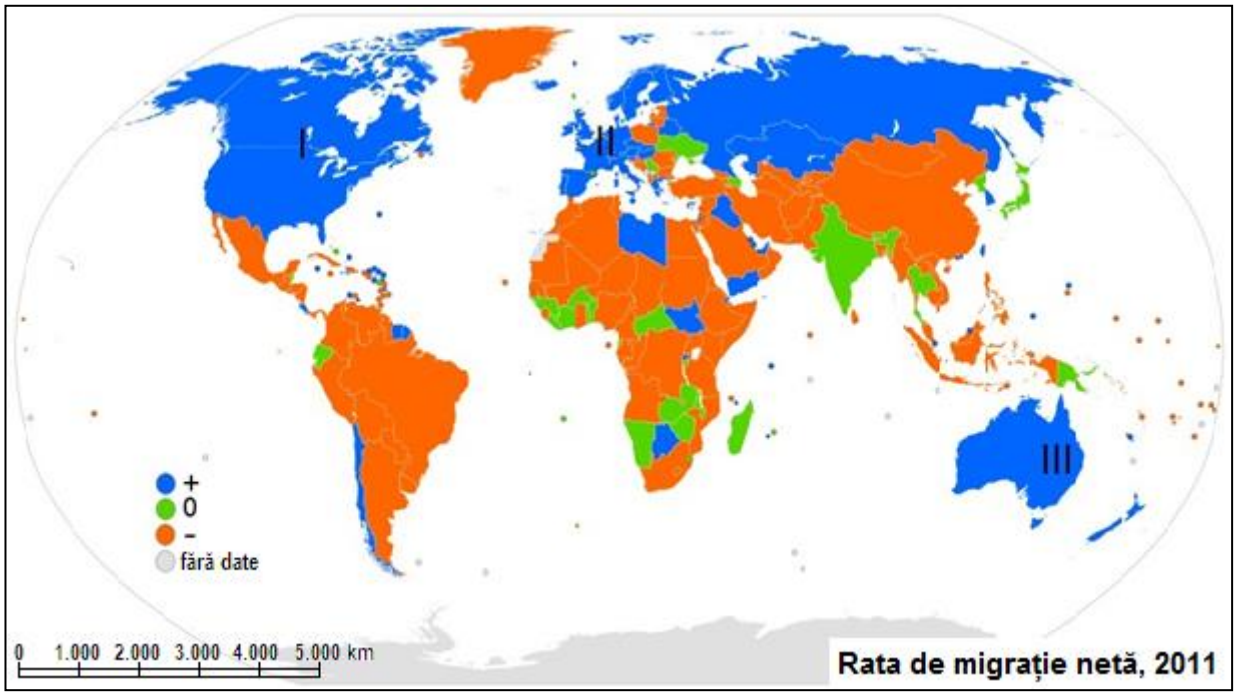

Rata de migratie neta-nettó vándorlási arányszám

A. Határozd meg:
1. négy tényezőt ami a vándorlást (migrációt) befolyásolja a Földön;
2. a térképen **I**, **II** és **III** jelölt nagy fogadó (imigrációs) régiókat ;
3. a **2-**es alpontban említett három befogadó régió mindenikére két-két kibocsájtó földrajzi térséget, ahonnan a bevándorlók származnak.

13 pont

B. **Olvasd le az alábbi kijelentést**:
,,A Perzsa-öböl államai pozitív vándorlási mérleggel rendelkeznek".
Határozd meg:
1. két tényezőt amely a pozitív vándorlási mérleget eredményezi;
2.két földrajzi térséget ahonnan a bevándorlók származnak;
3. két társadalmi következményét ennek a jelenségnek.

6 pont

C. Adott az alábbi helyzet probléma:
,, 2016 január 1-én egy ország lakossága 10.142.000 fő volt. 2016 év végéig a demográfiai mutatók abszolút értékei a következőek voltak:

- *Elhalálozások száma - 185.850 fő*
- *Élve születettek száma - 94.650 fő*
- *Kivándorlók száma - 2.725 fő*
- *Bevándorlók száma - 18.675 fő"*

Számítsd ki:
1. 2017 január 1-én a lakosság számát;
2. a migrációs mérleget 2016-ban.

2 pont

CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE,
ETAPA JUDEŢEANĂ,

4 martie 2017

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

CLASA a X - a

- **Se punctează oricare alte formulări/modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.**

Subiectul I …… 28 puncte

Se acordă **28 puncte**, după cum urmează:
1. Se acordă **6 puncte** astfel:
a. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare răspuns corect: Megalopolis (1p) megalopolisul brazilian (1p);
b. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare oraș precizat:
Exemplu de răspuns: Sao Paolo, Belo Horizonte, Rio de Janeiro etc.;
c. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare cauză corect precizată:
Exemplu de răspuns:
- localizarea geografică (litoralul Atlantic și vecinătatea acestuia);
- dezvoltarea economică a regiunii (comerț, transporturi, turism etc.).

Total 1 = 6 puncte

2. Se acordă **6 puncte** astfel:
- 11/Brazilia – capitala Brasilia (**1p**) – capitală artificială (**1p**);
- 14/Bolivia – capitala La Paz (**1p**) – capitală naturală/istorică (**1p**), Sucre (**1p**) – capitală introdusă/artificială (**1p**).

Total 2 = 6 puncte

3. Se acordă **1 punct** pentru răspunsul corect: 1/Guyana Franceză - departament de peste mări al Franței/ teritoriu dependent de Franța (1p).

Total 3 = 1 punct

4. Se acordă **2 puncte** astfel:
- frontieră naturală terestră/lacustră (**1p**), Munții Anzi/Lacul Titicaca (**1p**).

Total 4 = 2 puncte

5. Se acordă **2 puncte** astfel:
Exemplu de răspuns:
- conflict intern, între autoritatea centrală și grupurile de interese ce se ocupă cu producerea, transportul și distribuirea drogurilor (**1p**);
- consecință: lupte de stradă/atacuri armate/răpiri/insecuritate socială/corupție etc. (**1p**).

Total 5 = 2 puncte

6. Se acordă **5 puncte**, câte **1p** pentru fiecare limbă oficială și **1p** pentru o cauză a diversității lingvistice precizate corect, astfel:
Exemplu de răspuns:
- 2/Surinam: limba oficială olandeza (1p);
- 3/Guyana: limba oficială engleza (1p);
- 11/Brazilia: limba oficială portugheza (1p);
- 15/Argentina: limba oficială spaniola (1p);

Cauza diversității lingvistice: perioada Marilor Descoperiri Geografice – colonizarea unor noi teritorii și formarea imperiilor coloniale (1p).

Total 6 = 5 puncte

7. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare răspuns corect, astfel: catolicism (1p), animism (1p).

Total 7 = 2 puncte

8. Se acordă **4 puncte**, câte **1p** pentru fiecare răspuns corect, astfel:
- 12: Insulele/Arhipelagul Falkland/Malvine (1p), teritoriu britanic (1p);
- 13: Insulele Galapagos (1p), teritoriu al statului Ecuador (1p).

Total 8 = 4 puncte

Total Subiectul I (1+2+3+4+5+6+7+8) = 28 puncte

Subiectul II ……..……..……...……...…… 12 puncte

Se acordă **12 puncte**, după cum urmează:
1. Se acordă **1 punct** pentru precizarea documentului: Acordul/Tratatul Antarcticii.

Total 1 = 1 punct

2. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare prevedere corect formulată:
Exemplu de răspuns:
- interzicerea activităţilor militare, a experimentelor nucleare şi a depozitării deşeurilor radioactive;
- interzicerea exploatării resurselor de subsol;
- sunt permise doar activităţi de cercetare ştiinţifică;
- Antarctica este declarată zonă demilitarizată, neutră şi denuclearizată;
- cât timp va fi în vigoare acest tratat, niciun stat nu are dreptul de a emite alte pretenţii teritoriale.

Total 2 = 2 puncte

3. Se acordă **4 puncte**, câte **1p** pentru oricare dintre statele: Marea Britanie, Noua Zeelandă, Franţa, Australia, Norvegia.

Total 3 = 4 puncte

4. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru oricare dintre statele: Argentina, Chile, Brazilia.

Total 4 = 2 puncte

5. Se acordă **1 punct** pentru oricare dintre statele: SUA, Federaţia Rusă.

Total 5 = 1 punct

6. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare cauză corect formulată:
Exemplu de răspuns:
- resursele marine din apele antarctice;
- resursele minerale de subsol;
- poziția geostrategică.

Total 6 = 2 puncte
Total Subiectul II (1+2+3+4+5+6) = 12 puncte

Subiectul III ……..……..……...……...…… 21 puncte

A. Se acordă **15 puncte** astfel:
1. Se acordă **8 puncte** astfel:
a. se acordă **4 puncte**, câte **1p** pentru fiecare răspuns corect:
A – rectangular (1p); **B** – radiar-concentric (1p); **C** – semiradiar-concentric/semicircular (1p);
D – liniar/oraș-stradă, alungit (1p);
b. se acordă **4 puncte**, câte **1p** pentru fiecare răspuns corect:
Exemplu de răspuns:
- pentru **B**: existenţa unui nucleu central (1p) din care pleacă radiar artere care întretaie străzi circulare (1p) sau oricare alt răspuns corect;
- pentru **D**: clădirile (administrative, comerciale, locuințe) sunt dispuse de o parte și alta a unei artere intens circulate (1p), posibilitatea extinderii nelimitate fie prin prelungirea arterei principale, fie prin creștere teritorială (1p) sau orice alt răspuns corect.

Total 1 (a+b) = 8 puncte

2. Se acordă **4 puncte**, câte **1p** pentru fiecare corelație corectă: A – 4 (1p); B – 1 (1p); C – 3 (1p); D – 2 (1p).

Total 2 = 4 puncte

3. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru oricare asemănare și deosebire:
- asemănare: rețeaua stradală se întretaie în unghiuri drepte (tablă de șah);
- deosebire: forma intravilanului la orașele cu plan rectangular este geometrică (extinsă pe toate direcțiile față de centru), iar la orașele cu plan liniar este alungită.

Total 3 = 2 puncte

4. Se acordă **1 punct** pentru explicarea rolului unui factor natural:
Exemple de răspuns:
- existența unei element hidrografic ce limitează dezvoltarea teritorială a orașului;
- relieful (prin altitudine și pantă) favorizează evoluția teritorială uniformă a orașului.

Total 4 = 1 punct

Total A (1+2+3+4) = 15 puncte

B. Se acordă **6 puncte** astfel:
1. Se acordă **3 puncte**, câte **1p** pentru identificarea activităților din fiecare sector economic:
- sectorul primar: activitaţi agricole şi silvice, minerit (1p);
- sectorul secundar: industrie şi construcţii (1p);
- sectorul terţiar: serviciile destinate populaţiei (1p).

Total 1 = 3 puncte

2. Se acordă **3 puncte**, câte **1p** pentru explicarea ponderilor populației fiecărui sector, astfel:
- ponderea populaţiei active în sectorul primar are cele mai mari valori în ţările subdezvoltate (50-90 %), unde se practică o agricultură de subzistenţă; Kenya este o ţară subdezvoltată, în care agricultura este o activitate economică de bază, una de tip itinerant, activităţile agricole fiind realizate manual (1p);
- sectorul secundar are ponderi mari (20-35 %) în ţările dezvoltate economic sau în cele în curs de dezvoltare; România este o ţară cu o economie în tranziţie, ponderile dintre cele trei sectoare economice fiind echilibrate (1p);
- sectorul terţiar are cele mai mari ponderi în ţările cele mai dezvoltate (50-70 %); Marea Britanie este o ţară cu o economie foarte dezvoltată, bazată pe servicii (transporturi, telecomunicaţii, comerţ, turism, finanţe-bănci, învăţământ, cercetare, sănătate etc.), leagănul „revoluţiei industriale“, cu o agricultură mecanizată, ce necesită un număr redus de forţă de muncă umană (1p).

Total 2 = 3 puncte

Total B (1+2) = 6 puncte

Total Subiectul III (A+B) = 21 puncte

Subiectul IV ….……...……..……..……..… 8 puncte

1. Se acordă **2 puncte,** câte **1p** pentru fiecare asociere corectă**:**
A - Ciad (1p) și **B** - Norvegia (1p).

Total 1 = 2 puncte

2. Se acordă **4 puncte,** câte **1p** pentru precizarea fiecărei caracteristici demografice:
Exemplu de răspuns:
- Ciad: populația tânără are o pondere ridicată datorată unei natalități mari, populația vârstnică este slab reprezentată, speranța de viață este redusă, contingentul de 0-4 ani este cel mai numeros, celelalte contingente fiind mai mici.
- Norvegia: populația adultă deține ponderea cea mai ridicată, populația vârstnică este numeroasă, tendință de îmbătrânire a populației, populația tânără este mai redusă în comparație cu populația adultă, contingentele de tineri sub 19 ani sunt relativ egale, contingentele de sex feminin sunt mai numeroase la vârste înaintate (peste 70 de ani);

Total 2 = 4 puncte

3. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare fază a tranziției demografice precizată:
- Ciad: prima fază a tranziției demografice/creștere demografică rapidă (1p);
- Norvegia: creștere demografică redusă/faza de tranziție încheiată/tipul demografic modern (1p).

Total 3 = 2 puncte

Total Subiectul IV (1+2+3) = 8 puncte

Subiectul V…… 21 puncte

A. Se acordă **13 puncte**, astfel:
1. Se acordă **4 puncte**, câte **1p** pentru fiecare factor corect precizat:
Exemplu de răspuns:
- factori de natură: economică, religioasă, etnică, ideologică, socială (războaie).

Total 1 = 4 puncte

2. Se acordă **3 puncte**, câte **1p** pentru precizarea fiecărei arii de imigrare:
I. SUA - Canada (1p); II. Europa Vestică (1p); III. Australia - Noua Zeelandă (1p).

Total 2 = 3 puncte

3. Se acordă **6 puncte**, câte **1p** pentru fiecare zonă de proveniență a imigranților:
Exemplu de răspuns:
I. SUA - Canada: imigranții provin din America Centrală, America de Sud, Europa și Asia de Sud-Est;
II. Europa Vestică: imigranții provin din Europa de Sud-Est, Orientul Apropiat și Mijlociu, Africa de Nord, America de Sud și Centrală;
III. Australia - Noua Zeelandă: imigranții provin din Asia de Sud, Asia de Sud-Est și din Europa.

Total 3 = 6 puncte
Total A (1+2+3) = 13 puncte

B. Se acordă **6 puncte** astfel:
1. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare factor:
Exemplu de răspuns:
- dezvoltare economică;
- nivelul salariilor;
- necesarul de forță de muncă calificată (personal specializat în exploatarea resurselor naturale - petrol și gaze naturale, personal pentru activitățile din sectorul terțiar - turism.

Total 1 = 2 puncte

2. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare zonă geografică de proveniență a imigranților:
Exemplu de răspuns:
- Orientul Mijlociu, Asia de Sud, Africa de Nord-Est, Europa de Est.

Total 2 = 2 puncte

3. Se acordă **2 puncte**, câte **1p** pentru fiecare consecință a imigrării în plan social:
Exemplu de răspuns:
- presiune asupra fondului locativ, asupra resurselor de hrană, de energie și de apă, creșterea cheltuielilor cu serviciile sociale (rețele de transport, unităţi sanitare, de învăţământ şi cultură), supraaglomerarea căilor de comunicație, tensiuni sociale generate de aversiunea față de imigranți (imigranții elimină o parte din forța de muncă autohtonă), schimbarea modului de viață (tradiții/obiceiuri) etc..

Total 3 = 2 puncte
Total B (1+2+3) = 6 puncte

C. Se acordă **2 puncte** astfel:
1. 10.066.750 locuitori (1p)
2. 15.950 locuitori (1p)

Total C (1+2) = 2 puncte
Total Subiectul V (A+B+C) = 21 puncte

Total Subiectul I+II+III+IV+V = 90 puncte
Din oficiu: 10 puncte
TOTAL GENERAL: 100 puncte